

יואב אבנר ועמשא – מהמקרא לספרות חז"ל

כמעט ששילח דוד את אבנר ויואב שר-צבאו העליון בא אל חברון. ומשנודע לה שבא אבנר אצל דוד ושילוח זמן מה לפני כן. לאחר שכרת ברית והסגת בעניני השלטון. חשש (מאוד). שמא יתן דוד לו יקר והמסרה הראשונה במעלה. הואיל ויהיה לו לעור בהסגת המלוכה ויכלול. מיסום שהוא איש מזכשר. המבין בעניני המדינה וידע להשתמש בתודמנויות. ואילו הוא יואב. ערכו ירד ויהבט ויודח ממשרת שר- הצבא ושלח על דרך הפשע והרשע. בראשונה ניסה להעליל על אבנר בפני המלך והזהירו להימנע מפניו ולא לסיים לב להסכמ. שהסכים עמו: שכן עושה הוא הכל. כדי לכונן את שלטונו של בן שאול. והוא בא אליו במרמה ובערמה והלך ממנו עכשיו מתוך תקווה לדברים הרצויים לו ולבצוע התחבולות. שהוא מכין. וכשלא פיתה את דוד בדבריו אלה וגם ראה שאין הוא כועס. פנה לדרך גועזה מן החליט להרוג את אבנר. והוא שלח אנשים לרדוף אחריו וצוים לקרוא לו לכשישיגוהו בשם דוד ולהגיד לו שיש לו לדוד כביכול דבר אליו בעניני המדינה. שלא זכרו בשעה יצאה אצלו. כששטע אבנר את הדבר מפי השליחים – כי השיגוהו בסתר אחד. הקרוי בור סרה³⁰. במרחק של עשרים ריס מחברון – הור ללא השש לדברים. שעתידיים היו להתרחש. ויואב פגשו על יד השער ודרש בשלומו כידידו ורעי הטוב ביותר – כי לעתים תכופות למדי מעמידים אנשים. המנסים לבצע מעשים אשר לא ייעשו³¹. פנים של אנשי ישר ואמה³². כדי להסיר מעליהם כל חשד של מזימה – ומשכו מאנשיה. כדי לדבר אתו בסתר כביכול. ויואב הובילו אל מקום ריק מאדם בשער. והוא לבדו עם אבישי אתיה. ושלף את הרכו והכה את אבנר אל החומש. ככה מת אבנר בהתנקשות ערמה כיד יואב. שנקם. לפי דבריו. את נקמת עשהאל אחיו. שתפשו אבנר והרגו בקרב על יד חברון. משום שרדף אחריו. אולם לאמתו של דבר. משום שחשש יואב למשרת שר-צבא ולמקום-הכבוד. (שתפשו) אצל המלך. שמא יילקחו ממנו ואבנר יטול את המסרה הראשונה במעלה מיד דוד. מלאן אפשר להבין. מה המעשים ובאיזה שיעור מעיונים בני אדם לעשות בגלל בצע 'שלטון. ובלבד שלא יעבור דבר (מאלה) לידי אחרים. כי מתוך תשוקה לזכות: שלטון הם נוטלים אותו באלפי דרכים פסולות. ומתוך פחד להפסידו משתדלים: מ לכימו בידם בדרכים (אחרות) הגרועות בהרבה. כחשכם. שהאסון. שלא³³ לזכות בדרגת שלטון עליונה. אינו שקול כנגד האסון לקפחו. לאחר שאדם התרגל לטובות. הבאות בעקבותיו³⁴. ובראותם בדבר זה משנה אסון³⁵. מחבלים הם ועושים מעשים גרועים עוד יותר מתוך פחד שמא יקפחו (את שלטונם)³⁶. על ענין זה יספיקו הדברים הקצרים הללו.

(קדמוניות היהודים, ספר שביעי, עמ' 228 – 229)
 מעשה רשע זה ונטול יושר כל-שהוא ביצע יואב מקנאות בבחור טוב וקרוב לו. שלא עשה לו כל רע. (ורק) בגלל משרת שר-הצבא ומעמד הכבוד השווה לשלו שהעניק לו המלך. והלא גם את אבנר רצח מסיבה זו. אולם את הפשע ההוא. אם נחשבהו למעשה נקם על מנת עשהאל אחיו. עשה תירוץ הוגן (זה) כביכול לחטא. שאפשר לסלחו. ואילו על רצח עמשא אי-אפשר היה לחסות אפילו בוה.

(קדמוניות היהודים, ספר שביעי, עמ' 254)

1. הריגת אבנר:

וַיָּבֵא יוֹאָב אֶל הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר מָה עָשִׂיתָה הִנֵּה בֵּא אַבְנֵר אֱלִיד לְמָה זֶה שָׁלַחְתָּ וַיִּלְדָּ
הַלֹּדֶ: יָדַעְתָּ אֶת אַבְנֵר בֶּן נֵר כִּי לִפְתָּחֶךָ בָּא וְלָדַעַת אֶת מוֹצְאָךְ וְאֶת מוֹכָאֲךָ וְלָדַעַת
אֶת כָּל אֲשֶׁר אֵתָּה עָשָׂה: ... וַיָּמַת בְּדָם עָשָׂה אֶל אָחִיו: (שמואל ב ג, כ"ד - כ"ה; כ"ז)

ספרות בבליית

א"ר שמואל בר נחמני א"ר יוחנן [נ"א: יונתן] על שבעה דברים נגעים
באין: על לשון הרע, ועל שפיכות דמים, ועל שבועת שוא, ועל גילוי
ערויות, ועל גסות הרוח, ועל הגול, ועל צרות העין... על שפיכות דמים,
דכתיב: ואל יכרת מבית יואב זב ומצורע וגו'. (ב' ערכין טז ע"א)

אתויה ליואב, דינייה. אמר ליה: מאי טעמא קטלתי לאבנר? - אמר
ליה: גואל הדם דעשאל הוא. - עשאל רודף הוה. - אמר ליה: היה לו
להצילו באחד מאבריו. - אמר ליה: לא יכול ליה. - אמר ליה: השתא
כדופן חמישית כיון ליה... באחד מאבריו לא יכול ליה? - אמר ליה:
ניייל אבנר, מאי טעמא קטלתי לעמשא? - אמר ליה: עמשא מורד
במלכות הוה, דכתיב (שמואל ב' כ') ויאמר המלך לעמשא הועק - לי
את איש יהודה שלשת ימים וגו' וילך עמשא להזעיק את יהודה ויורח
וגו'. אמר ליה: עמשא אכין ורקין דרש, אשכחינהו דפתח להו
במסכתא; אמר: כתיב (יהושע א') כל איש אשר ימדה את פיך ולא
ישמע את דבריך לכל אשר תצונו יומת, יכול אפילו לדברי תורה -
תלמוד לומר, רק חזק ואמץ. (ב' סנהדרין מט ע"א)

ספרות ארצישראלית

זאת תהיה תורת המצורע (ויקרא יד, ב). שש הנה שנה ה' ושבע
תועבות נפשו (משלי ו, טז)... ואילו הן: עינים רמות, לשון שקר,
ידיים שופכות דם נקי. לב חורש מחשבות און, רגלים ממהרות
לרוץ לרעה. יפיח כזבים עד שקר ומשלח מדנים בין אחים (משלי
ו, יז - יט)... זידיים שופכות דם נקי - מיואב, שני והשיב י"י את
דמו בראשו ואשר פגע בשני אנשים צדיקים וטבים
ממנו... (מלכים א ב, לב). (ויקרא רבה טז)

2. קללת דוד

יָחֳלוּ עַל רֹאשׁ יוֹאָב וְאֶל כָּל בֵּית אָבִיו וְאֶל יִבְרַת מִבֵּית יוֹאָב זָב וּמְצַרְעוֹ וּמְחֻזֵּיק בְּפִלְךָ
וְנִפְלַל בְּחָרֵב וְחָסַר לְחֶסֶד: (שמואל ב ג, כ"ט)

ספרות בבליית

אמר רב יהודה אמר רב: כל קללות שקילל דוד את יואב נתקיימו
ברועו של דוד, "אל יכרת מבית יואב זב ומצורע ומחזיק בפלך ונפל
בחרב וחסר לחס", זב - מרחבעם, דכתיב והמלך רחבעם התאמץ
לעלות במרכבה לנוס ירושלים וכתיב (ויקרא ט"ז) וכל המרכב אשר
ירכב עליו הוב יטמא. מצורע - מעויהו, דכתיב ובחזקתו גבה לבו עד
להשחית וימעל בה' אלהיו ויבא אל היכל ה' להקטיר על מזבח
הקטרת, וכתיב והצרעת זרחה במצחו. מחזיק בפלך - מאסא, דכתיב
רק לעת זקנתו חלה את רגליו... נופל בחרב - מיאשיהו, דכתיב וירו
(המורים) למלך יאשיהו. ואמר רב יהודה אמר רב: שעשו כל גופו
ככברה... וחסר לחס - מיכניה, דכתיב (מלכים ב' כ"ה) וארחתו
ארחת תמיד נתנה - לו. אמר רב יהודה אמר רב: היינו דאמרי אינשי:
תהא לוטא ולא תהא לאטה נרש"י: נוח לך להיות מן המקוללים ולא
מן המקללים, לפי שסוף קללת חנם לשוב אל המקלל. (ב' סנהדרין
מח ע"ב - מט ע"א)

ספרות ארצישראלית

כל מי שיש לו זכות זוכה (בנו) בה' דברים הללו (בנוי בכח
בעושר בחכמה ובשנים), וכל מי שאין לו זכות אינו זוכה (בנו)
ונוטל כנגדן ה' פורעניות, ומי היה זה יואב, שנאמר יחולו על
ראש יואב ובנו. ואל יכרת איש מבית יואב זב ומצורע ומחזיק
בפלך ונפל בחרב וחסר לחס. זב כנגד הכח, מי שהוא זב אין
חלש ממנו, מצורע כנגד הנוי, מי שהוא מצורע אפילו בחור אין
כעור ממנו, ומחזיק בפלך כנגד העושר שהוא (כאשה עניה)
שאם אינה טוה בפשתן אין לה מנין לאכול, וחסר לחס כנגד
החכמה, שנאמר לכו לחמו בלחמי (משלי ט ה), ונופל בחרב
כנגד השנים, מי שהוא חוטא לוקה בהם (תנחומא תולדות ז' ע"פ
יר' קידושין א: ו סא ע"א)

זאשר עשה לשני שרי צבאות ישראל לאבנר בן נר, היו סבורין
שדוד צוהו להורגו, שהיה אבנר בן דודו של שאול, ולכך עמד
דוד וקילל את יואב, ואמר ואל יכרת מבית יואב וגו', ונתפייסו
כל ישראל, וידעו שלא היה מן דוד, (תנחומא מסעי ט)

3. המתת אוריה:

וַיִּכְתֹּב בְּסֵפֶר לְאֹמֶר הִבּוּ אֶת אֹרְיָה אֶל מוֹל פְּנֵי הַמִּלְחָמָה הַחֲזָקָה וְשָׁבִתֶם מֵאַחֲרָיו וְנָבְהָ וּמֵת: וַיְהִי בְּשִׁמּוֹר יוֹאָב אֶל הָעִיר וַיִּתֵּן אֶת אֹרְיָה אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יָדַע כִּי אִנְשֵׁי חֵיל שָׁם: וַיֵּצְאוּ אֲנָשֵׁי הָעִיר וַיִּלְחֲמוּ אֶת יוֹאָב וַיִּפֹּל מִן הָעֵס מֵעֲבָדֵי דָוִד וַיָּמָת גַּם אֹרְיָה הַחֲתִי: (שמואל ב יא, ט"ז - י"ז)

ספרות בבלי

והשיב ה' את דמו על ראשו אשר פגע בשני אנשים צדקים טובים ממנו, טובים - שהיו דורשין אכין ורקין והוא לא דרש. צדקים - שהן כפה ולא עשו, והוא באיגרת עשה (ב' סנהדרין מט ע"א)

ספרות ארצישראלית

למה נהרג? שכן צוהו דוד אביו, וגם אתה ידעת את אשר עשה לי יואב בן צרויה וגו' (מלכים א ב, ה), מה עשה לו? אתה מוצא בשעה שכתב דוד ליואב הבן את אוריה אל מול פני המלחמה החזקה (שמואל ב' י"ז), עשה כן ונהרג, נתקבצו כל שרי החיל על יואב, שנאמר בו, אוריה החתי כל שלשים (ושבעה) (שם), כג ל"ט, הראה להם הכתב, לכך נאמר [אתה ידעת את] אשר עשה לי (יואב בן צרויה) (תנחומא מסעי ט)

4. המרדף אחר שבע בן בכרי:

וַיַּעַן יוֹאָב וַיֹּאמֶר חֲלִילָה חֲלִילָה לִּי אִם אֶבְלַע וְאִם אֲשַׁחֲיִת: לֹא בֶן הַדָּבָר כִּי אִישׁ מִהָר אֲפָרִים שֶׁבַע בָּן בְּכָרִי שָׁמוֹ נָשָׂא יָדוֹ בְּמִלְךְּ בְּדוֹד תִּנְגּוּ אֶתוֹ לְבַדּוֹ וְאַלְכָה מֵעַל הָעִיר וְתֹאמַר הָאִשָּׁה אֶל יוֹאָב הִנֵּה רֹאשׁוֹ מִשְׁלָךְ אֲלֶיךָ בְּעַד הַחֹמָה: וְתָבוֹא הָאִשָּׁה אֶל כָּל הָעָם בְּחֻכְמָתָהּ וַיִּכְרְתוּ אֶת רֹאשׁ שֶׁבַע בָּן בְּכָרִי וַיִּשְׁלְכוּ אֶל יוֹאָב וַיִּתְקַע בְּשׁוֹפָר וַיִּפְצְצוּ מֵעַל הָעִיר אִישׁ לְאֶהָלָיו וַיּוֹאָב שָׁב יְרוּשָׁלַם אֶל הַמֶּלֶךְ: (שמואל ב כ, כ - כ"ב)

ספרות ארצישראלית

ותקרא אשה חכמה מן העיר (וגו') ויקרב אליה ותאמר האשה האתה יואב (שמואל ב' כ טז ז) אמרה שמך יואב, לומר שאתה אב לישראל, ואין אתה אלא קוצר, ולית את לפוס שמך, לית את ודוד בני תורה?.. לא כתיב כי תקרב אל עיר להלחם עליה וקראת אליה לשלום (דברים כ ז), ואמר לה מאן את? אמרת ליה אנכי שלומי אמוני ישראל (שמואל ב' כ יט) אני היא שהשלמתי מנייני של ישראל במצרים, אני היא שהשלמתי נאמן לנאמן, יוסף למשה, מה אתה מבקש להמית עיר, ולי שאני אם בישראל, מיד ויען יואב ויאמר חלילה חלילה לי וגו' (שמואל ב' כ') חלילה חלילה שתי פעמים, חלילה לדוד חלילה ליואב (בראשית רבה צד, כו - כז) טובה היתה חכמתה של סרה, מכלי קרב שהיו ביד יואב (תנחומא וירא יב)

5. מרד אבשלום:

וְהַשְׁמַעָה בָּאָה עַד יוֹאָב כִּי יוֹאָב נָטָה אַחֲרֵי אֲדֹנָיָה וְאַחֲרֵי אַבְשָׁלוֹם לֹא נָטָה וַיִּנָּס יוֹאָב אֶל אֶהָל ה' וַיִּחְזַק בְּקֶרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ: (מלכים א ב, כ"ח)

ספרות בבלי

ההוא גברא מורד במלכות הוה, דכתיב (מלכים א' ב') והשמעה באה עד יואב כי יואב נטה אחרי אדניה ואחרי אבשלום לא נטה. מאי לא נטה, אמר רב יהודה (כ"מ): אמר רב: שביקש לנטות ולא נטה. (ב' סנהדרין מט ע"א)

ספרות ארצישראלית

ומאי טעמא לא נטה? אמר רבי אלעזר: עדיין ליחלוחית של דוד קיימת. רבי יוסי ברבי חנינא אמר: עדיין איצטגניני של דוד קיימין. דאמר רב יהודה אמר רב ארבע מאות ילדים היו לו לדוד כולן בני יפת תואר היו ומגדלי בלורית היו ומהלכין בראשי הגייסות היו והן הן בעלי אגרופין של דוד (ב' סנהדרין מט ע"א)

6. קבורת יואב:

ויעל בניהו בן יהוידע ויפגע בו וימתהו ויקבר בביתו במדבר: (מלכים א ב, ל"ד)

ספרות ארצישראלית

וישלח ביד בניהו ויפגע בו וימתהו ויקברוהו בביתו כמדבר וכי מדבר היה ביתו? אלא ללמדך שכיון שמת יואב שר צבא ישראל נעשו ישראל כמדבר. אין תימר שהיה בוז ובונה להן דימוסיות ומרחצאות שבת, ואין תימר שהיה בוז ומאכיל חכמים ותלמידיהם שבת שבחים (יר' מכות ב: ו לא ע"ד)

ספרות בבלי

ויקבר בביתו כמדבר, אטו ביתו מדבר הוא? - אמר רב יהודה אמר רב: כמדבר, מה מדבר מופקר לכל - אף ביתו של יואב מופקר לכל (רש"י: לעניים להתפרנס ממנו). דבר אחר: כמדבר, מה מדבר מנוקה מגזל ועריות - אף ביתו של יואב מנוקה מגזל ועריות. ויואב יחיה את שאר העיר - אמר רב יהודה (לפי כתבי היד: אמר רב/שמואל): אפילו מוניני וצחנתא טעים פריס להו (רש"י: אפילו דברים דקים וענוגים, דגים קטנים, שהיה טועם היה משלח לעניים של העיר). (ב' סנהדרין מט ע"א)

7. בני יואב?

דרשה ארצישראלית

דרש רבי פנחס בן חמא, מאי דכתיב: (מלכים א' י"א) והרד שמע במצרים כי שכב דוד עם אבותיו וכי מת יואב שר הצבא? מפני מה כדוד נאמרה בו שכיבה, וביואב נאמרה בו מיתה? דוד שהניח בן - נאמרה בו שכיבה, יואב שלא הניח בן - נאמרה בו מיתה. ויואב לא הניח בן? והכתיב: (עזרא ח') מבני יואב עובדיה בן יחיאל! אלא, דוד שהניח בן כמותו - נאמרה בו שכיבה, יואב שלא הניח בן כמותו - נאמרה בו מיתה. (ב' בבא בתרא קטו ע"א)

אבנר ועמשא - בין ארץ ישראל לבבל

1. אבנר ואבי עמשא מסייעים בטיהור מוצאו של דוד:

א"ר יוחנן, דאמר קרא: וכראות שאול את דוד יוצא לקראת הפלשתי אמר אל אבנר שר הצבא בן מי זה הנער אבנר ויאמר אבנר חי נפשך המלך אם ידעת, ולא ידע ליה? והכתיב: ויאהבהו מאד ויהי לו נושא כלים! אלא אאבוה קא משאיל. ואביו לא ידע ליה? והכתיב: והאיש בימי שאול זקן בא באנשים... מ"ט אמר ליה שאל עליה? דכתיב: וילבש שאול את דוד מדיו - כמדתו, וכתיב ביה בשאול: משכמו ומעלה גבוה מכל העם. א"ל דואג האדומי: עד שאתה משאיל עליו אם הגון הוא למלכות אם לא, שאל עליו אם ראוי לבא בקהל אם לא. מ"ט? דקאתי מרות המואבית. א"ל אבנר, תנינא: עמוני - ולא עמונית, מואבי - ולא מואבית. אלא מעתה, ממור - ולא ממורת! ממור כתיב, מוס זר. מצרי - ולא מצרית! שאני הכא, דמפרש טעמא דקרא: על אשר לא קדמו אתכם בלחם ובמים, דרכו של איש לקדם, ולא דרכה של אשה לקדם. היה להם לקדם אנשים לקראת אנשים, ונשים לקראת נשים! אישתיק. מיד: ויאמר המלך שאל אתה בן מי זה העלם, התם קרי ליה נער, הכא קרי ליה עלם! הכי קא אמר ליה: הלכה נתעלמה ממך, צא ושאל בבית המדרש. שאל, אמרו ליה: עמוני - ולא עמונית, מואבי - ולא מואבית. אקשי להו דואג כל הני קושייתא, אישתיקו. בעי לאכרוזי עליה, מיד: ועמשא בן איש ושמו יתרא הישראלי אשר בא אל אביגיל בת נחש, וכתיב: יתר הישמעאל! אמר רבא: מלמד, שחגר חרבו כישמעאל ואמר: כל מי שאינו שומע הלכה זו ידקר בחרב, כך מקובלני מבית דינו של שמואל הרמתי: עמוני - ולא עמונית, מואבי - ולא מואבית. (ב' יבמות עו ע"ב - עו ע"א)

2. מחאת אבנר ועמשא על הריגת נוב עיר הכהנים:

אמר רב יהודה אמר רב: מפני מה נענש אבנר - מפני שהיה לו למחות בשאול ולא מיחה. רבי יצחק אמר: מיחה, ולא נענה. (ב' סנהדרין כ ע"א)

"ויאמר המלך לרצים הניצבים עליו סוכו והמיתו את כהני ה' כי גם ידם עם דוד וגו'" עד "ולא גלותו את אוניו" מי היו? אמר רבי שמואל בר רב יצחק אבנר ועמשא היו אמרו ליה: כלום אית לך עלנין אלא הדין זונר' והדין כלינירין - הא טריפין לך (פרוש: מיני

כלי הזין והתכשיטים שנותנים המלכים לשרים מוחזרים לך] ולא אבו עבדי המלך לשלוח את ידם בכהני ה'. (יר' סנהדרין י: ב כט ע"א)

3. המלכת איש בשת:

ר' ברכיה ור' חלבו בשם ר' שמואל בר נחמן ומלכים מחלצין יצאו (בראשית לה) זה ירבעם ויהוא, רבנין אמ' איפשר אבנר אדם צדיק היה חולק על מלכות בית דוד? אלא מדרש דרש והמליך את איש בשת הה"ד ומלכים מחלצין יצאו זה שאול ואיש בשת. (בראשית רבה פב, יא עמ' 981)

4. מפני מה נענש אבנר?

ויצא יואב מעם דוד וישלח מלאכים אחרי אבנר וישבו אתו מכור הסדה. מאי בור הסירה? – אמר רבי אבא בר כהנא: בור וסירה גרמו לו לאבנר שיהרג ורש"י: בור – צפחת מים שלקח דוד מראשותיו של שאול כשהיה ישן במעגל, וכשאמר להם דוד בני מות אתם שלא שמרתם את אדוניכם שכבר הייתי יכול להורגו, ראו נא איפוא חנית המלך ואיה צפחת המים וגו' היה לו לאבנר למחות בשאול ולומר לו: ראה כמה צדיק הוא שלא הרגך, ולא מיחה אלא אמר: שמא אחד מבני העבא נתנם לו. וסירה – קוץ – כשכרת דוד את כנף מעילו של שאול במערה, היה לו לאבנר ללמד זכות על דוד ולומר לשאול: ראה כמה חס עליך ולא הרגך בהיותך יחד עמו במערה, ולא לימד זכות אלא אמר: שמא כשעברתם אצל הקוצים והסירים נכנס אחד מן הקוצים בכנף מעילך והוא היה טמון שם וחתכו. (ב' סנהדרין מט ע"א)

אבנר למה נהרג? רבי יהושע בן לוי ורבי שמעון בן לקיש ורבנין רבי יהושע בן לוי אמר על שעשה דמן של נערים שחוק שנאמר יקומו נא הנערי' וישחקו לפנינו ... וריש לקיש על שהקדים שמו לשמו של דוד הה"ד וישלח אבנר מלאכים אל דוד תחתיו לאמר למי ארץ כתב מן אבנר לדוד. ורבנין אמ' על שלא הניח לשאול להתפייס מן דוד הה"ד ואבי ראה גם ראה את כנף מעילך בידי אמר ליה מה את בעי מן גולגולתי דהדין בסירה הוערת וכיון שבאו למעגל אמר ליה הלא תענה אבנר גבי כנף אמרת בסירה הוערת חנית וצפחת בסירה הוערו ויש אומרי' על ידי שהיתה ספיקה בידו למחות בנוב עיר הכהנים ולא מיחה (יר' פיאה א: א טז ע"א)

כל מי שכתוב בו לשלום הולך וחזור, וכל מי שכתוב בו לך בשלום, הולך ואינו חוזר, כאבנר כתיב וישלח דוד את אבנר וילך בשלום, הלך ולא חזר. (תנחומא שמות יח)

אמר רב יהודה אמר רב: מפני מה נענש אבנר – מפני שהיה לו למחות בשאול ולא מיחה... מאי טעמא איענש? – אמר רב נחמן בר יצחק: ששהא מלכות בית דוד שתי שנים ומחצה. (ב' סנהדרין כ ע"א)

5. אבנר ויואב - גדולי תורה:

אמר רבי אבא בר כהנא דורו של דוד כולן צדיקים היו ועל ידי שהיה להן דילטורין היו יוצאין במלחמ' והיו נופלין הוא שדוד אמר נפשי בתוך לבאים אשכבה לזהמים נפשי בתוך לבאים זה אבנר ועמשא שהיו לבאים בתורה. (יר' פיאה א: א טז ע"א)

ואבי ראה גם ראה את כנף מעילך בידי (שמואל א כד, י"ב)... ר' יהודה אמר אבי ראה גם ראה, אבי ראה אמר לשאול, גם ראה אמר לאבנר, ורבנן אמרי אבי ראה אמר לאבנר, דהוא אריה בתורה, גם ראה אמר לשאול... (מדרש תהילים ז)